

อนุต ปัจจัย กับกลุ่ม ภู ธาตุ

ว่าโดยกาล เป็นปัจจุบันกาล

บอกปัจจุบันแท้ แปลว่าอยู่

บอกปัจจุบันใกล้เคียงกาล แปลว่า เมื่อ.....

ว่าโดยวาทก

เป็นได้ ๒ วาทก คือ กัตตุวาทก และเหตุกัตตุวาทก

การนำไปใช้ในประโยค

ประกอบด้วยลิงค์ วจนะ วิภัติติ เหมือนนามนามที่เป็นเจ้าของ

เช่น ปุตุโต ปิตุโน หตถสฺมา ฆนํ ลภนฺโต ตุสฺสติ ฯ

ธิตา มาตุยา หตถสฺมา ฆนํ ลภนฺตี ตุสฺสติ ฯ

กุลํ มาตุยา หตถสฺมา ฆนํ ลภนฺตี ตุสฺสติ ฯ

ประกอบด้วยปฐมวิภัติติ ถ้าอยู่หลังนามนาม ใช้เป็นกิริยาในระหว่าง

เช่น ปุตุโต ปิตุโน หตถสฺมา ฆนํ ลภนฺโต ตุสฺสติ ฯ

ธิตา มาตุยา หตถสฺมา ฆนํ ลภนฺตี ตุสฺสติ ฯ

กุลํ มาตุยา หตถสฺมา ฆนํ ลภนฺตี ตุสฺสติ ฯ

ประกอบด้วยปฐมวิภัติติ ถ้าอยู่หน้านามนาม ใช้เป็นวิเศษณะ

เช่น คจฺจนฺโต ปุริโส

คจฺจนฺตี อิติถี.....

คจฺจนฺตี กุลี.....

ประกอบด้วยวิภัติติอื่นจากปฐมวิภัติติใช้เป็นคุณนาม

เช่น คจฺจนฺตํ ปุริสํ.....

คจฺจนฺเตน ปุริเสน.....

คจฺจนฺตสฺส ปุริสสฺส.....

คจฺจนฺตสฺมา ปุริสสฺมา.....

คจฺจนฺตสฺส ปุริสสฺส.....

คจฺจนฺตสฺมี ปุริสสฺมี.....

ประกอบด้วยฉันทวิภักติ ใช้เป็นกิริยาประโยคอนุาท

เช่น ปุริสสุส คามัง คจจนตสส, อรุโณ อุมฺมิโต ฯ

ประกอบด้วยสัตตมวิภักติ ใช้เป็นกิริยาประโยค ลักษณะ

เช่น กाले คจจนเต, อภิโรโค อุปฺปชฺชิ ฯ

หมวด ภู ธาตุ ลง อ ปัจจัยประจําหมวดธาตุก่อน เช่น ภาวนฺโต

สยฺนฺต

มรฺนฺต

ปจฺนฺต

อิภฺนฺต

ลภฺนฺต

คจฺนฺต

กลุ่มที่ประกอบด้วย อนฺต ปัจจัยนี้ ในปุงลึงค์ แจกตามแบบ ปุริส, หรือ ภควนฺตฺ ในอิตถीलึงค์ ลง อี ปัจจัย แจกตามแบบ นารี, ในนปุงสกลึงค์ แจกตามแบบ กุล

แบบแจก ปุริส

	เอกวจนะ	พหูวจนะ
ป.	ปุริโส	ปุริสา
ท.	ปุริสํ	ปุริเส
ต.	ปุริเสน	ปุริเสหิ ปุริเสภิ
จ.	ปุริสสุส ปุริสสาย ปุริสตุถํ	ปุริसानํ
ปญ.	ปุริสสุมา ปุริสมฺหา ปุริสา	ปุริเสหิ ปุริเสภิ
ฉ.	ปุริสสุส	ปุริसानํ
ส.	ปุริสสุมี ปุริสมฺหิ ปุริเส	ปุริเสสุ
อา.	ปุริส	ปุริสา

โครงการพัฒนาบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี

คจจนุต ในปฺงลิ่งค์ แจกตามแบบ ปุริส

	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ป.	คจจนุโต	คจจนุตตา
ท.	คจจนุต์	คจจนุเต
ต.	คจจนุเตน	คจจนุเตหิ คจจนุเตภิ
จ.	คจจนุตสฺส	คจจนุตานํ
ปญ.	คจจนุตสฺมา คจจนุตมฺหา	คจจนุตตา คจจนุเตหิ คจจนุเตภิ
ฉ.	คจจนุตสฺส	คจจนุตานํ
ส.	คจจนุตสฺมี คจจนุตมฺหิ	คจจนุเต คจจนุเตสฺ
อา.	คจจนุต	คจจนุตตา

คจจนุต ในปฺงลิ่งค์ แจกตามแบบ ภควนตุ

	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ป.	คจจํ	คจจนุตตา คจจนุโต
ท.	คจจนุต์	คจจนุเต
ต.	คจจตา	คจจนุเตหิ คจจนุเตภิ
จ.	คจจโต	คจจตํ คจจนุตานํ
ปญ.	คจจตา	คจจนุเตหิ คจจนุเตภิ
ฉ.	คจจโต	คจจตํ คจจนุตานํ
ส.	คจจติ คจจนุเต	คจจนุเตสฺ
อา.	คจจ คจจนา	คจจนุตตา คจจนุโต

คจจนุต ในนปฺงสกลิ่งค์ แจกตามแบบ กุล

	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ป.	คจจนุต์	คจจนุตานํ
ท.	คจจนุต์	คจจนุตานํ
ต.	คจจนุเตน	คจจนุเตหิ คจจนุเตภิ
จ.	คจจนุตสฺส	คจจนุตานํ
ปญ.	คจจนุตสฺมา	คจจนุตมฺหา คจจนุตตา คจจนุเตหิ คจจนุเตภิ
ฉ.	คจจนุตสฺส	คจจนุตานํ

